

AFGØRELSE

(Varmeforsyning)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

KLAGE FRA (.....) over
AFGØRELSE FRA Aalborg Kommune af 11. juli 2008
OM forblivelsespligt til Hou Kraftvarmeværk a.m.b.a.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

NÆVNETS Nævnensformand, dommer Poul. K. Egan
SAMMEN- Fhv. direktør, cand.polyt. H. C. Mortensen
SÆTNING Direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen
I SAGEN

NÆVNETS Aalborg Kommunes afgørelse af 11. juli 2008 stadfæstes.
AFGØRELSE

Energiklagenævnet har den 23. december 2008 fra Aalborg Kommune modtaget (...) (herefter benævnt klager) klage af 7. august 2008 over kommunens afgørelse af 11. juli 2008 om forblivelsespligt til Hou Kraftvarmeværk a.m.b.a. (herefter benævnt kraftvarmeværket). Ved afgørelsen godkendte Aalborg Kommune kraftvarmeværkets projektforslag om forblivelsespligt til værket og meddelte klager, at denne ikke kunne fritages fra pligten. Kraftvarmeværket blev den 1. december 2008 overtaget af Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne.

Sagens baggrund

Ved brev af 28. oktober 2008 rettede klager henvendelse til Energiklagenævnet vedrørende Aalborg Kommunes afgørelse af 11. juli 2008. Klager havde ved brev af 7. august 2008 fremsendt en klage over afgørelsen til kommunen i overensstemmelse med tilslutningsbekendtgørelsens¹ § 21, stk. 2. Klager havde dog endnu ikke hørt fra kommunen, og klager fremsendte derfor klagen direkte til Energiklagenævnet.

¹ Bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg.

Energiklagenævnet videresendte ved brev af 29. oktober 2008 klagen til Aalborg Kommune, da nævnet endnu ikke fra kommunen havde modtaget klagen, sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen i overensstemmelse med tilslutningsbekendtgørelsens § 21, stk. 2. Energiklagenævnet bemærkede i den forbindelse, at såfremt Aalborg Kommune ønskede at opretholde den påklagede afgørelse, skulle klagen m.v. sendes til Energiklagenævnet snarest muligt. Kopi af Energiklagenævnets brev til Aalborg Kommune blev sendt til klager til orientering.

Ved brev af 26. november 2008 rettede klager fornyet henvendelse til Energiklagenævnet, idet klager – på trods af Energiklagenævnets brev af 29. oktober 2008 – stadig ikke havde hørt fra Aalborg Kommune. Klager anførte i den forbindelse, at det på denne baggrund måtte forventes, at Energiklagenævnet nu måtte afslutte sagen til klagers fordel.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 2 af 17

På baggrund af klagers brev af 26. november 2008 rettede Energiklagenævnet fornyet henvendelse til Aalborg Kommune v/civilingeniør Anita Lambertsen, der den 2. december 2008 telefonisk oplyste, at kommunen havde modtaget klagen og forventede at fremsende sagen til Energiklagenævnet inden for én til to uger. Energiklagenævnet lagde på denne baggrund til grund, at Aalborg Kommune agtede at opretholde afgørelsen af 11. juli 2008. Energiklagenævnet oprettede herefter sagen som en klagesag ved nævnet og fastsatte en frist for kommunen for fremsendelse af sagens akter, kommunens afgørelse m.v. til nævnet.

Det fremgår herefter af sagens akter, at kraftvarmeværket ved projektforslag af 19. august 2007 ansøgte Aalborg Kommune om godkendelse af forblivel-sespligt for ejendomme i værkets forsyningsområde. Af projektforslaget frem-går følgende:

”[...]

Ansøgning om godkendelse af projekt for forblivelsespligt for ejendomme i Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a.s forsyningsområde

Indledning — begrundelse for ansøgning.....

Med henvisning til ovenstående og § 11 i bekendtgørelse nr. 966 af 21. september 2006 om tilslutning mv. til kollektive varmesyningsanlæg skal Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. hermed anmode Aalborg Kommune om at pålægge ejendomme i Hou Kraftvarme-

værk A.m.b.a.s forsyningsområde, der allerede forsynes med fjernvarme fra Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. at forblive tilsluttet fjernvarmeværket.

Til brug for Deres behandling af sagen kan vi komme med følgende yderligere oplysninger:

1. De ansvarlige for projektet

Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. er ansvarlig for projektet.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

2. Forhold til varmeplanlægningen

De pågældende ejendomme er allerede tilsluttet fjernvarmeværket og ligger i fjernvarmeværkets nuværende forsyningsområde.

Side 3 af 17

Ejendommene ligger uden for lokalplanområde med tilslutningspligt til fjernvarme.

3. Fastlæggelse af forsyningsområder m.v.

Der skal ikke etableres nye tekniske anlæg, herunder ledningsnet, da de pågældende ejendomme allerede er tilsluttet værket.

4. Tidsplan

Det tilstræbes, at projektet er gennemført inden en eventuel overtagelse af Aalborg Kommune, Fjernvarmeforsyningen.

5. Servitutpålæg

Der skal tinglyses deklaration om forblivelsespligt på de tilsluttede ejendomme.

6. Oversigt over ejendomme

De omhandlede ejendomme er:

Matr. nr.; ...*Se vedlagte bilag.. Liste over omfattede matrikler...*

7. Økonomiske konsekvenser for forbrugerne.

Der påregnes ikke økonomiske konsekvenser for de enkelte forbrugere.

[...].”

Aalborg Kommune sendte ved brev af 25. februar 2008 kraftvarmeværkets ansøgning i høring hos berørte grundejere, deriblandt klager. Aalborg Kommune anfører i brevet bl.a., at der i særlige tilfælde er muligheder for at blive fritaget for pligten til at forblive tilsluttet til Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. Kommunen henviste i den forbindelse til bygninger omfattet af tilslutningsbekendtgørelsens § 15.

Den påklagede afgørelse

Af Aalborg Kommunes afgørelse af 11. juli 2008 fremgår bl.a. følgende:

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 4 af 17

”[...]

I slutningen af februar/starten af marts 2008 orienterede Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne om, at vi havde modtaget en ansøgning fra Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. om godkendelse af et projekt for forblivelsespligt til fjernvarme for ejendomme, der i dag forsynes fra Kraftvarmeværket.

Da Deres ejendom (...) var og fortsat er tilsluttet Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a., fik De en høringsfrist på 4 uger til at komme med eventuelle bemærkninger til projektet for forblivelsespligt.

Ved brev af 20. marts 2008 oplyser De, at De afviser ethvert projektforslag om forblivelsespligt af følgende grunde:

- De har ikke indgået en kontrakt med Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a.
- De vil opretholde Deres ret til frit at vælge energikilde og leverandør
- De vil ikke acceptere en tinglysning af forblivelsespligt på ejendommen.

De henviser i øvrigt til EU-direktiverne, som De mener klart beskriver, at ethvert monopol på energiforsyning er ulovligt. De konkluderer derfor, at projektet for forblivelsespligt er i strid med gældende EU-lov, hvis projektet bliver godkendt, og ønsker derfor på forhånd at tilkendegive, at sagen i så fald vil blive sendt til EU-domstolene.

Forsyningsvirksomhederne skal hermed orientere om, at Aalborg Byråd den 9. juni 2008 godkendte projektet for forblivelsespligt til fjernvarme for ejendomme, der i dag forsynes fra Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. Byrådet besluttede samtidig at pålægge forblivelsespligt til fjernvarmeforsyning på de omfattede ejendomme,

heriblandt Deres. Deres indsigelse indgik i Byrådets behandling af sagen.

I henhold til Bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg er det ikke en forudsætning for pålæg af forblivelsespligt, at ejeren har indgået kontrakt med forsyningsselskabet, men alene, at der er etableret forsyningsmulighed fra forsyningsselskabet, hvilket er tilfældet, da Deres ejendom allerede er tilsluttet fjernvarmeforsyning.

Forblivelsespligten medfører ikke pligt til at aftage fjernvarme fra Kraftvarmeværk A.m.b.a., men alene pligt til at betale de faste årlige afgifter til kraftvarmeværket. De kan således frit etablere anlæg for alternativ opvarmning m.v.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 5 af 17

Tinglysning af forblivelsespligt sker på kommunens foranledning, og udgifterne dækkes af kommunen. Tinglysningen er således uden udgifter for ejeren og kræver ikke ejerens samtykke.

Med hensyn til Deres påstand om, at pålæg af forblivelsespligt skulle være i strid med gældende EU-lov, så hviler afgørelsen om forblivelsespligt på dansk lovgivning. Aalborg Kommune må forudsætte, at lovgivningen er i overensstemmelse med EU-lovgivningen.

Byrådet vurderede med baggrund i dette, at de nævnte forhold ikke kan begrunde en fritagelse for forblivelsespligten i henhold til Varmeforsyningsloven.

Retsvirkninger af forblivelsespligten

Byrådets beslutning om forblivelsespligt betyder, at Deres ejendom skal forblive tilsluttet fjernvarmeforsyning.

Forblivelsespligten indebærer **ikke**, at De har pligt til at aftage fjernvarme fra det kollektive anlæg eller til at indrette Deres ejendoms anlæg til fjernvarmeforsyning. De kan altså frit etablere anlæg for alternativ energi m.v.

De er dog forpligtet til at betale tilslutningsafgift og faste afgifter, som forsyningsselskabet har anmeldt til Energitilsynet.

Pålægget om forblivelsespligt træder i kraft fra det tidspunkt, hvor De modtager skriftlig meddelelse om, at Byrådet har godkendt

projektet og truffet beslutning om forblivelsespligt, altså ved modtagelsen af dette brev.

[...]

Forhandlinger om eventuel overtagelse af Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a.

Forsyningsvirksomhederne skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. for øjeblikket forhandler med Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne om en eventuel overtagelse af kraftvarmeværket.

En af betingelserne for en eventuel overtagelse er, at Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. skal sikre, at alle nuværende forbrugere har pligt til at være tilsluttet fjernvarme i den periode, hvori der betales kraftvarmetilæg. Dette vil være opfyldt med godkendelse af projektet for forblivelsespligt.
[...]"

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 6 af 17

Klagers synspunkter og bemærkninger

Klager finder, at Aalborg Kommunes afgørelse af 11. juli 2008 skal ophæves. Til støtte herfor har klager navnlig anført følgende:

- Klager har ikke indgået en kontrakt med kraftvarmeværket, hvilket er normal praksis, når der indgås aftaler om køb af ydelser. Da kraftvarmeværket har undladt at indgå en kontrakt, er klager ikke forpligtet til at forblive som forbruger. Klager ønsker at opretholde sin ret til selv at vælge energikilder og leverandør. Klager var på grund af sygdom fraværende ved kraftvarmeværkets generalforsamling, hvor der blev stemt om Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhedernes overtagelse af kraftvarmeværket. Såfremt klager havde været til stede, ville klager have stemt nej til overtagelsen.
- EU-direktiverne beskriver klart, at ethvert monopol på energiforsyning er ulovligt. Endvidere er der udarbejdet EU-direktiver for fri konkurrence.
- Klagers hus er faldet 325.250 kr. i værdi alene på grund af kraftvarmeværkets høje priser. Klager har købt huset igennem Nybolig og i købekontrakten fremgår intet om, at klager hæfter for gæld til kraftvarmeværket, og det er heller ikke tinglyst på ejendommen. Retten i Aalborg har i januar 2009 afsagt en dom om, at et fjernvarmeværk skulle betale 80.000 kr. til en husejer, idet husejeren ved købet af huset ikke vidste, at han ved at købe ejendommen automatisk blev andelshaver i værket, og dermed også ejer af en gæld på 80.000 kr. Den af Aalborg

Kommune, Forsyningsvirksomhederne fremhævede dom fra Vestre Landsret fra april 2008 kan ikke sammenlignes med denne sag, da det tydeligt fremgår heraf, at det i den sag omhandlede kraftvarmetillæg er en gæld.

- Da Aalborg Kommune overtog Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. var der en gæld på ca. 6 mio. kr., det vil sige en gæld på 23.076,92 kr. pr. forbruger. Aalborg Kommune vil opkræve 116.347,06 kr. af klager (et kraftvarmetillæg), hvilket ikke står i forhold til den samlede gæld. Det er sagen uvedkommende, om beløbet betales kontant eller over 12 år. Aalborg Kommune har anført, at der ikke er tale om en gæld, men en takst. Kommunen kan ikke fastsætte en takst på et kraftvarmetillæg, der ligger fast i 12 år og samtidig sige til forbrugerne, at de eksempelvis i klagers tilfælde kan betale 160.000 kr. for ikke at skulle betale denne takst. Inden Aalborg Kommunes overtagelse af kraftvarmeværket kostede det ca. 25.000 kr. at udtræde af værket, hvilket ikke står i forhold til det beløb, som kommunen nu kræver.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 7 af 17

Energiklagenævnet forespurgte ved brev af 24. juni 2009 Aalborg Kommune om den nærmere begrundelse for afgørelsen af 11. juli 2008, herunder hvilke konkrete retsregler afgørelsen var truffet i henhold til, samt hvorfor kommunen fandt det nødvendigt/hensigtsmæssigt at pålægge forblivelsespligt til Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. Aalborg Kommune fremsendte ved brev af 1. juli 2009 bemærkninger til afgørelsens begrundelse. Kommunens bemærkninger blev sendt i høring hos klager, der for så vidt angår begrundelsen for afgørelsen af 11. juli 2008 navnlig har anført følgende:

- Kommunen fremkommer ikke med noget i nyt for så vidt angår begrundelsen, og kommunen forholder sig ikke til Energiklagenævnets konkrete spørgsmål.

Aalborg Kommunes bemærkninger

Aalborg Kommune er ved e-mail af 23. december 2008, hvorved kommunen fremsendte klagen og kopi af sagens akter til Energiklagenævnet, fremkommet med bemærkninger til sagen. Aalborg Kommune finder, at afgørelsen af 11. juli 2008 skal stadfæstes, og kommunen anfører i den forbindelse navnlig følgende:

- I henhold til tilslutningsbekendtgørelsens regler er det ikke en forudsætning for pålæg om forblivelsespligt, at ejeren har indgået kontrakt med forsyningsselskabet, men alene at der er etableret forsyningsmulighed fra selskabet. Klagers ejendom er allerede tilsluttet fjernvarmeforsyning, og der er således etableret en forsyningsmulighed.

- Forblivelsespligten indebærer ikke en pligt til at aftage varme fra Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a., men alene en pligt til at betale de faste afgifter til værket. Ejeren kan således frit etablere anlæg for alternativ opvarmning.
- Det må forudsættes, at dansk lovgivning er i overensstemmelse med EU-lovgivningen.
- Aalborg Kommune kan ikke forholde sig til klagers påstand om, at prisen på varme fra Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. har ført til, at værdien af klagers ejendom er faldet. En lang række andre forhold spiller også ind på boligpriserne.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

For så vidt angår begrundelsen for afgørelsen af 11. juli 2008 har kommunen ved brev af 1. juli 2009 navnlig anført følgende:

Side 8 af 17

- Afgørelsen om afslag på fritagelse fra forblivelsespligten er begrundet i overensstemmelse med forvaltningslovens² regler herom, idet kommunen har kommenteret på hvert enkelt element, som klager har fremhævet herom og oplyst, at kommunen med baggrund i disse ikke mente, at de nævnte forhold kunne begrunde en fritagelse.
- Det er korrekt, at der alene er henvist til tilslutningsbekendtgørelsen³ og ikke til de enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen, men kommunen har på baggrund af en afgørelse fra Energiklagenævnet af juli 2008 efterfølgende strammet op på denne procedure (Energiklagenævnets afgørelse af 11. juli 2008 – j.nr. 1021-12).
- Forbrugerne ved Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. er blevet pålagt tilslutningspligt i henhold til § 2 i tilslutningsbekendtgørelsen, mens afslaget på fritagelse til klager er truffet med baggrund i, at denne ikke opfylder betingelserne i tilslutningsbekendtgørelsens § 15.
- Ved godkendelsen af projektforslaget om forblivelsespligt har kommunen bl.a. lagt vægt på, at det var en forudsætning for overtagelsen af Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a., at der skulle sikres forblivelsespligt for forbrugere i området for at sikre Fjernvarmeforsyningens øvrige kunder mod ekstraudgifter. Kommunen lagde endvidere vægt på, at Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a., der er et naturgasfyrede barmarksværk med ca. 260 forbrugere, i en periode havde oplevet stigende priser og derfor

² Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. juli 2007 med senere ændringer.

³ Bekendtgørelse nr. 31. af 29. januar 2008 om tilslutning m.v. til kollektive varmeforsyningsanlæg.

ønskede at gennemføre et projekt om forblivelsespligt for at sikre økonomien i værket. Dette hensyn var gældende uafhængig af værkets overtagelse.

Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s synspunkter og bemærkninger

Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne har ved e-mail af 28. maj 2009 fremsendt bemærkninger til sagen på vegne af Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. Kraftvarmeværket finder, at Aalborg Kommunes afgørelse af 11. juli 2008 skal stadfæstes. Til støtte herfor har kraftvarmeværket navnlig anført følgende:

- Kraftvarmeværket ansøgte ved brev af 19. august 2007 om godkendelse af projektforslag for forblivelsespligt for de 264 tilsluttede ejendomme i kraftvarmeværkets forsyningsområde. Ansøgningen var bl.a. begrundet i, at det var en betingelse for Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhedernes overtagelse af kraftvarmeværket, at der var godkendt forblivelsespligt for kraftvarmeværkets forbrugere. Denne betingelse var indsat for at sikre, at Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhedernes øvrige forbrugere ikke blev pålagt ekstra omkostninger som følge af overtagelsen. Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhedernes overtagelse af kraftvarmeværket blev besluttet på kraftvarmeværket generelforsamling i september 2008 med 196 stemmer for og 0 stemmer imod.
- Det er korrekt, at kraftvarmeværket ikke har indgået en kontrakt med klager. På det tidspunkt, hvor ejendommen blev tilsluttet værket, indgik kraftvarmeværket dog en kontrakt med den dagældende ejer. Leveringsforholdet til ejendommen blev efterfølgende reguleret af kraftvarmeværkets vedtægter, der pr. 1. december 2008 blev erstattet af Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhedernes leveringsbestemmelser.
- De to beløb på henholdsvis 23.000 kr. og 160.000 kr. kan ikke sammenlignes. I forbindelse med Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhedernes overtagelse af kraftvarmeværket skal forbrugerne i Hou betale et kraftvarmetillæg som et tillæg til Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhedernes almindelige takster. Kraftvarmetillægget opgøres som forskellen i omkostninger ved henholdsvis central og decentral kraftvarmeforsyning i en periode på 20 år. I beregningen indgår således gæld, investeringer, drift og vedligehold mv. for henholdsvis kraftvarmeværket og Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne de næste 20 år. Forbrugerne kan vælge at betale tillægget kontant ved overtagelsen eller løbende over en periode på 12 år.
- Kraftvarmetillægget er ikke en gæld, der hæfter på ejendommen, men en takst, der opkræves på lige fod med Aalborg Kommune, Forsy-

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 9 af 17

ningsvirksomhedernes andre takster. Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne henviser i den forbindelse til Vestre Landsrets dom af april 2008.

Retsgrundlaget

Retsgrundlaget for tilslutningspligt fremgår overvejende af reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg). Følgende fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens §§ 2-5 samt §§ 10-11 om pålæggelse af tilslutningspligt:

”[...]

Tilslutning

§ 2. Kommunalbestyrelsen kan pålægge såvel ny som eksisterende bebyggelse tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg. Beslutning herom kan ikke træffes, før forudsætningerne herfor er belyst i et godkendt tilslutningsprojekt. Beslutningen skal træffes samtidig med eller umiddelbart efter godkendelsen af tilslutningsprojektet.

§ 3. Ansøgning om godkendelse af et tilslutningsprojekt skal være skriftlig og ledsaget af følgende oplysninger i det omfang, som er nødvendigt for kommunalbestyrelsens bedømmelse af ansøgningen

- 1) den eller de ansvarlige for projektet,
- 2) forholdet til varmeplanlægningen, herunder forsyningsforhold samt lokalplaner,
- 3) tidsplan for tilslutningen,
- 4) fastlæggelse af forsyningsområder,
- 5) fortegnelse over ejendomme, der ifølge projektet påtænkes knyttet til anlægget ved påbud, tilslutningspligt eller bidragspligt til anlægget,
- 6) økonomiske konsekvenser for berørte lodsejere, herunder vilkår for tilslutning og tidspunkter for brugertilslutning m.v.,
- 7) eksempler på brugerøkonomi ved tilslutning til kollektiv forsyning i forhold til forsat opvarmning med oliefyr, herunder ved forskellige husstørrelser,
- 8) retsvirkninger af tilslutningspligten,
- 9) hvilke eksisterende bebyggelser der ikke kan pålægges tilslutningspligt, og
- 10) dispensation.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 10 af 17

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at grundejere, der efter tilslutningsprojektet forudsættes pålagt tilslutningspligt eller bidragspligt til anlægget, underrettes skriftligt om projektforslaget med henblik på, at eventuelle bemærkninger kan blive fremsendt inden for 4 uger.

§ 5. Grundejere, der ifølge tilslutningsprojektet forudsættes pålagt tilslutningspligt eller bidragspligt til anlægget, skal have skriftlig meddelelse om såvel godkendelse af tilslutningsprojektet som beslutning om pålæg af tilslutningspligt/bidragspligt til anlægget med oplysning om klageadgang og klagefrist.

[...]

Tilslutningstidspunktet for eksisterende bebyggelse

§ 10. Eksisterende bebyggelse kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg med en frist på 9 år, jf. dog § 15. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor ejendommens ejer har modtaget kommunalbestyrelsens meddelelse om, at ejendommen er pålagt tilslutningspligt.

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan pålægge en ejendom, som allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, at forblive tilsluttet dette.

Stk. 2. Det kan ikke pålægges en ejer af en ejendom, som pålægges tilslutningspligt efter stk. 1, at betale den i § 7, stk. 1, omtalte tilslutningsafgift.

[...]"

Visse former for bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt. De former for bebyggelse, der er undtaget, fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 15:

"[...]

§ 15. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg:

- 1) bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig,
- 2) bygninger, der er indrettet med solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlægget – eller anlæggene tilsammen – efter kommunalbestyrelsens skøn har

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 11 af 17

en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,

- 3) bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,
- 4) bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække,
- 5) bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen, og
- 6) eksisterende lavenergibygnings, jf. § 1, nr. 2, litra a og b.
[...]"

16. juli 2009
J.nr.: 1021-110
Eksp.nr.: 45974
SSH-EKN

Når kommunen har truffet afgørelse om tilslutningspligt, og klagefristen på 4 uger regnet fra denne afgørelse er udløbet, er afgørelsen bindende for de berørte borgere. Man kan ikke senere kræve sig fritaget for tilslutningspligt efter bestemmelserne i tilslutningsbekendtgørelsens § 15, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 16.

Side 12 af 17

"[...]

§ 16. Ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan ikke senere kræve sig fritaget for tilslutningen under henvisning til bestemmelserne i § 15 i denne bekendtgørelse, jf. dog § 17, stk. 1 og 2.

[...]"

Kommunen har dog mulighed for både i selve tilslutningssituationen og efterfølgende efter ansøgning at meddele dispensation fra tilslutningspligten i særlige tilfælde, herunder forlænge tilslutningsfristen for en ejendom, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1:

"[...]

§ 17. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde efter ansøgning beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt, skal fritages for tilslutning, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen, jf. stk. 10.

[...]"

Endvidere gælder der særlige regler om dispensation for folkepensionister og for lavenergihuse, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 2 og 3.

Mulighed for at klage til Energiklagenævnet over en kommunal afgørelse om tilslutningspligt er reguleret i tilslutningsbekendtgørelsens § 21, hvoraf fremgår følgende:

”[...]

Klage m.v.

§ 21. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen efter denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Klage indgives til kommunalbestyrelsen, der snarest sender klagen til Energiklagenævnet, ledsaget af en udtalelse og det materiale, som har ligget til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse.

...

[...]”.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 13 af 17

Forvaltningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. juli 2007 med senere ændringer) regulerer bl.a., hvornår en forvaltningsretlig afgørelse skal være ledsaget af en begrundelse, samt hvilke krav der stilles til begrundelsen. Af forvaltningslovens §§ 22 og 24 fremgår følgende:

”[...]

Begrundelse m.v.

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

[...]

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

[...]”

Energiklagenævnets bemærkninger

Energiklagenævnet bemærker indledningsvis, at klager over kommunale afgørelser om pålæggelse af forblivelsespligt skal indgives til kommunen, der sna-

rest sender klagen til Energiklagenævnet, ledsaget af en udtalelse og det materiale, som har ligget til grund for afgørelsen, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 21, stk. 2. Aalborg Kommune godkendte Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s projektforslag om forblivelsespligt den 11. juli 2008. Klager fremsendte klagen over godkendelsen til kommunen ved brev af 7. august 2008. Aalborg Kommune fremsendte først klagen m.v. til Energiklagenævnet den 23. december 2008 på et tidspunkt, hvor Energiklagenævnet to gange havde kontaktet kommunen i anledningen af klagen. Aalborg Kommune var således mere end fire måneder om at fremsende sagen til Energiklagenævnet, uden at kommunen har givet en nærmere begrundelse herfor. Energiklagenævnet finder dette forhold meget beklageligt. Forholdet har dog ikke betydning for kommunens afgørelse eller dens retsvirkninger.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Begrundelse for afgørelsen af 11. juli 2008

Det følger af forvaltningslovens § 22, at en afgørelse, når den meddeles skriftligt, skal være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. Efter forvaltningslovens § 24, stk. 1, skal begrundelsen for en afgørelse indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet, og i det omfang, afgørelsen beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Aalborg Kommune henviser i afgørelsen af 11. juli 2008 generelt til tilslutningsbekendtgørelsen, men ikke til de præcise retsregler i bekendtgørelsen, som afgørelsen er truffet i henhold til, og kommunen angiver ikke, hvilke hovedhensyn der er lagt vægt på ved godkendelsen af projektforslaget. Kommunen angiver dog for så vidt angår afslaget på fritagelse fra forblivelsespligten, at kommunen herved har lagt vægt på, at klagers ejendom allerede er tilsluttet Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. Afgørelsen opfylder således ikke forvaltningslovens regler fuldt ud.

Side 14 af 17

Aalborg Kommune har på Energiklagenævnets foranledning uddybet begrundelsen for godkendelsen af projektforslaget. Kommunen har i den forbindelse oplyst, at afgørelsen er truffet i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 2, og at kommunen ved afgørelsen bl.a. har lagt vægt på Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s stigende varmepriser og at sikre økonomien i værket. Klager er blevet hørt over kommunens uddybning af begrundelsen. Energiklagenævnet finder herefter, at fejlene ved begrundelsen for afgørelsen er udbedret. Manglerne ved begrundelsen bør derfor ikke føre til afgørelsens ugyldighed.

Afgørelsen af 11. juli 2008

Efter § 11 i tilslutningsbekendtgørelsen kan kommunalbestyrelsen pålægge en ejendom, som allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, at forblive tilsluttet anlægget (forblivelsespligt). Eftersom ejendommen allerede er tilsluttet anlægget, kan der ikke opkræves tilslutningsafgift på baggrund af pålægget. Derimod kan de eventuelle faste afgifter, som ifølge varmeværkets

anmeldelse til Energitilsynet gælder for ejendomme, der tilsluttes anlægget, opkræves. Forblivelsespligt indebærer dog ikke en pligt til fortsat at aftage varme, men alene en pligt til at betale den faste afgift. Muligheden for at pålægge forblivelsespligt fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens regler og er derfor uafhængig af, om der foreligger en kontrakt mellem forbrugeren og det kollektive varmforsyningsanlæg. Såfremt en ejendom ikke allerede forsynes af et kollektivt varmforsyningsanlæg, har kommunalbestyrelsen endvidere mulighed for at pålægge ejendommen at tilslutte sig anlægget med en frist på 9 år (tilslutningspligt), jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 10. Det kontrakt-mæssige forhold mellem en forbruger og værket har således ikke betydning for kommunens mulighed for at kræve, at en ejendom tilsluttes et specifikt værk i form af enten tilslutnings- eller forblivelsespligt.

Det følger af tilslutningsbekendtgørelsens § 2, at kommunen ikke kan pålægge tilslutningspligt i form af forblivelsespligt, før forudsætningerne herfor er belyst i et godkendt projekt. Projektet skal som udgangspunkt, i det omfang som er nødvendigt, indeholde de oplysninger, der fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 3, nr. 1 – 10.

Det projektforslag, som Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. har udarbejdet, indeholder bl.a. oplysninger om de ansvarlige for projektet, forholdet til varmeplangrundlaget, fastlæggelse af forsyningsområdet og de økonomiske konsekvenser for brugerne.

Projektforslaget om forblivelsespligt har været i høring hos de berørte grundejere, som tillige har fået skriftlig meddelelse om projektets godkendelse og pålægget om forblivelsespligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 4 og § 20, stk. 1.

Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at kommunens behandling af projektforslaget er sket i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at kommunen er tillagt et vidt skøn ved vurderingen af projektforslag for tilslutnings- og forblivelsespligt, samt at kommunens afgørelse af 11. juli 2008 er baseret på saglige hensyn. Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse, at når en kommune træffer afgørelse som varmeplansmyndighed i en sag, hvor kommunen også optræder som ejer af det omhandlede værk, skal kommunen sikre sig, at kommunen håndterer sagen på en sådan måde, at der ikke kan stilles spørgsmål ved kommunens saglighed og habilitet. Energiklagenævnet finder, at der ikke har kunnet stilles spørgsmål ved Aalborg Kommunes saglighed og habilitet, idet kommunens begrundelse for den generelle pålæggelse af forblivelsespligt er sikring af værkets økonomi og dermed hensynet til de øvrige varmekonsumenter og forsyningssikkerheden. Energiklagenævnet bemærker endvidere, at tinglysning alene har karakter af en oplysning og ikke er en gyl-

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 15 af 17

dighedsbetingelse. Tinglysningen af afgørelsen på klagers ejendom har således ikke betydning på retsvirkningen af Aalborg Kommunes afgørelse.

Visse former for bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 15. Efter det oplyste i sagen finder Energiklagenævnet ikke, at betingelserne i tilslutningsbekendtgørelsens § 15 for, at klagers ejendom kan fritages fra forblivelsespligten, er opfyldte. Energiklagenævnet har herved bl.a. lagt vægt på, at klagers ejendom allerede er tilsluttet Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a.

Energiklagenævnet finder herefter, at Aalborg Kommunes afgørelse af 11. juli 2008 bør stadfæstes.

Energiklagenævnet kan til orientering oplyse, at en kommune i særlige tilfælde efter ansøgning har mulighed for at meddele dispensation fra en pålagt forblivelsespligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, såfremt betingelserne herfor er opfyldte. En ejendom, der ikke kan fritages for forblivelsespligt efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15, kan eventuelt få dispensation efter bekendtgørelsens § 17, stk. 1. Efter Energiklagenævnets praksis fortolker nævnet tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, således, at de hensyn, der efter § 15 kan føre til, at en ejendom ikke kan kræves tilsluttet, som udgangspunkt kan indgå i vurderingen af, om der foreligger et sådant særligt tilfælde, der kan føre til, at en ejendom, der er pålagt tilslutningspligt, alligevel kan fritages helt eller delvist (dispensation). Men ejeren har dog ikke noget retskrav på dispensation, når et sådant anlæg installeres efter tilslutningspligten er blevet pålagt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 16. Nævnet bemærker generelt, at kommunalbestyrelsen har vide rammer for skønnet om, hvorvidt der skal meddeles dispensation efter § 17, stk. 1, så længe der foretages en konkret vurdering. Endvidere gælder der særlige regler om dispensation for folkepensionister og for lavenergihuse, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 2 og 3. En dispensationsansøgning skal indgives til kommunen. En kommunal afgørelse om, hvorvidt en ansøgning om dispensation fra tilslutningspligten kan imødekommes, kan påklages til Energiklagenævnet.

Klager har endvidere anført, at Aalborg Kommune ikke kan fastsætte en takst på et kraftvarmetillæg, der ligger fast i 12 år og samtidig meddele forbrugerne, at de kan betale et kontant beløb for ikke at skulle betale denne takst. Hertil kan Energiklagenævnet oplyse, at der på energiområdet er nedsat et tilsyn, Energitilsynet. Energitilsynet påser bl.a. om tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser i forbindelse med levering af varme m.m. er urimelige, jf. varmeforsyningslovens § 21, stk. 4. Spørgsmål vedrørende kraftvarmetillæggets pålæggelse, størrelse m.m. er ikke reguleret af tilslutningsbekendtgørelsens regler, og lovligheden/rimeligheden af kraftvarmetillægget har ikke betydning i relation til, hvorvidt Aalborg Kommune kan pålægge forblivel-

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 16 af 17

sespligt. Energitilsynet kan imidlertid som tilsynsmyndighed tage stilling til, hvorvidt klagers henvendelse vedrørende kraftvarmetillægget måtte give tilsynet anledning til at foretage sig videre overfor Hou Kraftvarmeværk A.m.b.a. Energiklagenævnet har på denne baggrund videresendt klagers henvendelse til Energitilsynet med henblik på, at Energitilsynet kan vurdere, hvorvidt tilsynet kan behandle henvendelsen vedrørende kraftvarmetillægget. Man kan læse nærmere om Energitilsynet på tilsynets hjemmeside: www.energitilsynet.dk. Energitilsynets adresse er: Nyropsgade 30, 1780 København V, tlf. 72 26 80 70.

Energiklagenævnet stadfæster herefter Aalborg Kommunes afgørelse af 11. juli 2008.

Energiklagenævnets afgørelse

Aalborg Kommunes afgørelse af 11. juli 2008 stadfæstes.

16. juli 2009

J.nr.: 1021-110

Eksp.nr.: 45974

SSH-EKN

Side 17 af 17

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 16. juli 2009.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnet i henhold til § 26 i lov om varmeforsyning, jf. lovebekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om varmeforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jfr. § 26, stk. 4, i lov om varmeforsyning.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnnsformand

/ Signe Sara Hildebrandt
Fuldmægtig